

Α'
Γυμνασίου

Γλώσσα

Τετράδιο Σπουδής

α τεύχος

 ΑΡΝΟΣ
Online Education

Δ. ΓΛΗΝΟΣ
1882-1943

★ **100%** ★
ΕΠΙΤΥΧΙΑ
Μέθοδος
ΑΡΝΟΣ

Τετράδιο Σπουδής - Γιατί;

Το Τετράδιο Σπουδής ΑΡΝΟΣ είναι βασισμένο στη Μέθοδο ΑΡΝΟΣ, ένα σύστημα μάθησης με Στόχους – Υλοποίηση – Πιστοποίηση.

Βοηθάει το μαθητή να οικοδομήσει τη σκέψη του βήμα-βήμα, απλά και κατανοητά. Είναι Φροντιστηριακό Εγχειρίδιο βάσει του οποίου γίνεται η διδασκαλία στο online μάθημα με «φυσικό» τρόπο. Ο δάσκαλος γράφει και υπογραμμίζει παράλληλα με το μαθητή.

Το Τετράδιο Σπουδής αποτελείται από:

- ★ Οπτικοποιημένη Θεωρία με ροή & συνέχεια
- ★ Ασκήσεις για Διδασκαλία και Εξάσκηση
- ★ Συνδυαστικές και Επαναληπτικές Ασκήσεις
- ★ Θέματα Προσομοίωσης Εξετάσεων

Πιστοποίηση Γνώσεων

Σε προγραμματισμένες ημερομηνίες διεξάγονται online ή/και δια ζώσης **Επαναληπτικά Τεστ Αξιολόγησης** στα οποία ο μαθητής πιστοποιεί και επαληθεύει τις γνώσεις του.

Για τους Γονείς

Πώς ο γονέας μπορεί να έχει εικόνα και εποπτεία στην πρόοδο του παιδιού του;

Το Τετράδιο Σπουδής είναι σχεδιασμένο με τέτοιον τρόπο για τη βήμα – βήμα εξάσκηση του μαθητή, μεταβαίνοντας με ασφάλεια από τα πιο απλά στα πιο σύνθετα. Επίσης, είναι ένας φυσικός τρόπος ο Γονέας να ελέγχει την πρόοδο του παιδιού του.

Πώς γίνεται η εποπτεία από το γονέα;

Σε κάθε μάθημα ελέγχει την ορθότητα των λύσεων, την κατανόηση και τη συμμετοχή του παιδιού στα μαθήματα.

Διδασκαλία στον ΑΡΝΟ σημαίνει:

- ★ Απεριόριστη μελέτη με video lessons
- ★ Αυτομάθηση στο App Arnos Learn
- ★ Coaching εξατομικευμένο
- ★ Μοτίβα Μάθησης και Εξάσκησης
- ★ Κάθε Απορία για εμάς είναι Πρόκληση!

★ Μέθοδος ΑΡΝΟΣ

Η **Μέθοδος ΑΡΝΟΣ** οδηγεί κάθε μαθητή, ανεξαρτήτως γνώσεων ή επιπέδου, να μελετά από το επίπεδο όπου αισθάνεται άνετα, ώστε να διαμορφώσει γερές βάσεις για μάθηση.

Live Διδασκαλία Το online μάθημα γίνεται με φυσικό τρόπο, γιατί συνδυάζει την Τεχνολογία, το Πνεύμα, την Οργάνωση και την Εμπειρία.

Τετράδιο Σπουδής Είναι ο οδηγός για τη διδασκαλία του μαθήματος, την εξάσκηση του μαθητή και την πραγματοποίηση της online διδασκαλίας με Λόγο, Εικόνα και Παρατήρηση.

Καθηγητής Είναι ο σκηνοθέτης της διδακτικής πράξης, ο οποίος δρα σε ένα οργανωμένο εκπαιδευτικό οικοσύστημα με Στόχους, Μαθησιακό Πλάνο και Ευθύνη.

«Μέθοδος ΑΡΝΟΣ... το καταστάλαγμα μιας πορείας 35 ετών με εκπαιδευτικές και εκδοτικές επιτυχίες, με ταξίδια πολιτισμού, συμμετοχή σε Διεθνείς Εκθέσεις και αποτυχίες... μα, κυρίως, η παρακαταθήκη του ζευγολάτη πατέρα - Αρνού.»

Γιάννης Π. Κρόκος

Τετράδιο Σπουδής

Τεύχος Α΄

Γλώσσα Α΄ Γυμνασίου

Φροντιστηριακό Εγχειρίδιο
για Διδασκαλία και Μελέτη

- Οδηγός για τη Διδασκαλία του Καθηγητή
- Οδηγός για τη Μελέτη του Μαθητή
- Διδασκαλία Online με φυσικό τρόπο
- Τόπος Εποπτείας Προόδου από το Γονέα
- Διδασκαλία με Πιστοποιημένους Καθηγητές ΑΡΝΟΣ

ΑΘΗΝΑ 2021

Γλώσσα Α΄ Γυμνασίου – Τετράδιο Σπουδής 1^ο τεύχος

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση και γενικά η ολική, μερική ή περιληπτική αναπαραγωγή και μετάδοση έστω και μιας σελίδας του παρόντος βιβλίου κατά παράφραση ή διασκευή με οποιονδήποτε τρόπο (μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό κ.λπ. – Ν. 2121/93, άρθρο 51).

Η απαγόρευση αυτή ισχύει και για τις δημόσιες υπηρεσίες, βιβλιοθήκες, οργανισμούς κ.λπ. (άρθρο 18). Οι παραβάτες διώκονται (άρθρο 13) και τους επιβάλλονται κατάσχεση, αστικές και ποινικές κυρώσεις σύμφωνα με το νόμο (άρθρο 64-66).

Συντακτική Ομάδα Κέντρου ΑΡΝΟΣ

Διευθυντής σειράς: Ιωάννης Π. Κρόκος

Συνεργάτης: Χαιρέτη Αγγελική

ΑΡΝΟΣ ONLINE EDUCATION

Πρόλογος

Το **Τετράδιο Σπουδής** που έχετε στα χέρια σας είναι ένα ευσύνοπτο και εύχρηστο βοήθημα, που μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τον μαθητή τόσο κατά τη διάρκεια του μαθήματος, υπό την καθοδήγηση του καθηγητή, όσο και για την εξάσκηση μετά το μάθημα. Έχοντας κατανοήσει τη θεωρία, ο μαθητής μπορεί να ελέγξει τις γνώσεις του και να καλύψει τα κενά του.

Το **Τετράδιο Σπουδής** είναι γραμμένο σύμφωνα με τις τελευταίες οδηγίες του Υπουργείου Παιδείας σχετικά με την εξεταστέα ύλη και τον τρόπο εξέτασης. Η λειτουργία του είναι καθαρά μαθητοκεντρική: ο μαθητής αποτελεί το αντικείμενο της διδασκαλίας, και η αυτενέργεια που προβάλλει και επιδιώκει αυτό το βιβλίο τον οδηγεί με βεβαιότητα στην κατάκτηση της γνώσης. Για τον ίδιο λόγο, οι ενότητες του περιέχουν *ερωτήσεις διαβαθμισμένης δυσκολίας*, ώστε να προσεγγίζουν και να καλύπτουν τις ανάγκες μαθητών διαφορετικών επιπέδων.

Συγκεκριμένα, κάθε ενότητα περιλαμβάνει:

- **Κείμενα για κατανόηση και εμπέδωση της θεωρίας**
- **Συνοπτική παρουσίαση της θεωρίας κάθε ενότητας**
- **Ασκήσεις επάνω στη θεωρία της έκθεσης**
- **Γραμματικές και συντακτικές ασκήσεις** εξάσκησης και εμπέδωσης
- **Επαναληπτικές ασκήσεις για το σπίτι**
- **Κριτήρια αξιολόγησης** τόσο για τη **Γλώσσα** όσο και για τη **συνεξέταση**

Γλώσσας-Λογοτεχνίας

Ο συνδυασμός όλων των προηγούμενων στοιχείων έχει στόχο να βοηθήσει τους μαθητές να *κατανοήσουν*, να *εμπεδώσουν* και να *κατακτήσουν* την εξεταζόμενη ύλη της Γλώσσας Α΄ Γυμνασίου, εξασφαλίζοντας την επιτυχία στις σχολικές εξετάσεις και θέτοντας στέρεες εκπαιδευτικές βάσεις.

Αγγελική Χαιρέτη

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

1^η Ενότητα: Οι πρώτες μέρες σε ένα νέο σχολείο

Στην ενότητα αυτή θα μάθουμε για:

τους **Παράγοντες Επικοινωνίας** — τους **Κώδικες Επικοινωνίας** — τις **Προτάσεις** και τα **Είδη** τους — το **Λεξιλόγιο** της **επικοινωνίας**. Επίσης, θα γράψουμε **Παραγωγή Λόγου**.

Α΄. Κείμενα

[Η Νέα Παιδαγωγική]

Με τα μαγικά πάντα μάτια, με το πολύβουο, γεμάτο μέλι και μέλισσες μυαλό, μ' έναν κόκκινο μάλλινο σκούφο στο κεφάλι και τσαρουχάκια με κόκκινες φούντες στα πόδια, ένα πρωί κίνησα, μισό χαρούμενος, μισό αλαφιασμένος, και με κρατούσε ο πατέρας μου από το χέρι. Η μητέρα μου είχε δώσει ένα κλωνί βασιλικό να τον μυρίζουμαι, λέει, να παίρνω κουράγιο, και μου κρέμασε το χρυσό σταυρουλάκι της βάφτισής μου στο λαιμό.

– Με την ευχή του Θεού και με την ευχή μου..., μουμούρισε και με κοίταξε με καμάρι.

Ήμουν σαν ένα μικρό καταστολισμένο σφαγάρι κι ένιωθα μέσα μου περφάνια και φόβο· μα το χέρι μου ήταν σφηνωμένο βαθιά μέσα στη φούχτα του πατέρα μου κι αντρειευόμουν. Πηγαίναμε, πηγαίναμε, περάσαμε τα στενά σοκάκια, φτάσαμε στην εκκλησιά του Αϊ-Μηνά, στρίψαμε, μπήκαμε σ' ένα παλιό χτίρι, με μια φαρδιάν αυλή, με τέσσερις μεγάλες καμάρες στις γωνιές κι ένα κατασκοπισμένο πλατάμι στη μέση. Κοντοστάθηκα, δείλιασα. Το χέρι μου άρχισε να τρέμει μέσα στη μεγάλη ζεστή φούχτα.

Ο πατέρας μου έσκυψε, άγγιξε τα μαλλιά μου, με χάδεψε· τινάχτηκα· ποτέ δε θυμόμουν να μ' έχει χαδέψει· σήκωσα τα μάτια και τον κοίταξα τρομαγμένος. Είδε πως τρόμαξα, τράβηξε πίσω το χέρι του:

– Εδώ θα μάθεις γράμματα, είπε, να γίνεις άνθρωπος· κάμε το σταυρό σου.

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Ο δάσκαλος πρόβαλε στο κατώφλι κρατούσε μια μακριά βίτσα και μου φάνηκε άγριος, με μεγάλα δόντια, και κάρφωσα τα μάτια μου στην κορφή του κεφαλιού του να δω αν έχει κέρατα μα δεν είδα, γιατί φορούσε καπέλο.

– Ετούτος είναι ο γιος μου, του 'πε ο πατέρας μου.

Ξέμπλεξε το χέρι μου από τη φούχτα του και με παρέδωσε στο δάσκαλο.

– Το κρέας δικό σου, του 'πε, τα κόκαλα δικά μου μην τον λυπάσαι, δέρνε τον, κάμε τον άνθρωπο.

– Έγνοια σου, καπετάν Μιχάλη έχω εδώ το εργαλείο που κάνει τους ανθρώπους, είπε ο δάσκαλος κι έδειξε τη βίτσα.

Νίκος Καζαντζάκης, Αναφορά στον Γκρέκο (απόσπασμα), Εκδόσεις Ελένης Ν. Καζαντζάκη

Ερωτήσεις κατανόησης

1. α') Να περιγράψετε την ψυχολογική κατάσταση του μικρού ήρωα κατά την πρώτη του ημέρα στο σχολείο.

Απάντηση:

.....
.....
.....
.....
.....

β') «έχω εδώ το εργαλείο που κάνει τους ανθρώπους, είπε ο δάσκαλος κι έδειξε τη βίτσα». Ποιαν αντίληψη της εποχής για τη «σωστή διαπαιδαγώγηση» εκφράζουν τα πρώτα λόγια του δασκάλου;

Απάντηση:

.....
.....
.....
.....
.....

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

2. α') Να χωρίσετε σε τρεις (3) ενότητες το κείμενο και να γράψετε έναν πλαγιότιτλο για καθεμιά από αυτές.

Απάντηση:

.....

.....

.....

.....

.....

β') «Το κρέας δικό σου, του 'πε, τα κόκαλα δικά μου' μην τον λυπάσαι, δέρνε τον, κάμε τον άνθρωπο». Τι σημαίνουν αυτά τα λόγια του πατέρα προς τον δάσκαλο;

Απάντηση:

.....

.....

.....

.....

.....

Β'. Ασκήσεις στη θεωρία

Θυμάμαι ότι...

Παράγοντες επικοινωνίας

Επικοινωνία είναι η μεταβίβαση και η ανταλλαγή μηνυμάτων, η ουσιαστική επαφή, η σύνδεση των ανθρώπων με βάση έναν κοινό κώδικα, ένα σύστημα συμβόλων.

ΠΟΜΠΟΣ

ΜΗΝΥΜΑ

ΔΕΚΤΗΣ

Το πρόσωπο που μεταδίδει πληροφορία ή υποστηρίζει μία άποψη.

Αυτός που δέχεται μία πληροφορία.

Στηρίζεται στον κώδικα, δηλαδή στα σύμβολα που μπορεί να είναι ο λόγος, η εικόνα, ο ήχος ή ο συνδυασμός τους.

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

1. Στο παραπάνω απόσπασμα του κειμένου «Η Νέα Παιδαγωγική» να βρείτε:

α') Ποιος είναι ο πομπός και ποιος ο δέκτης του μηνύματος;

Απάντηση:

.....
.....
.....

β') Ποιο μήνυμα απευθύνει ο πομπός στον δέκτη και με ποιο σκοπό;

Απάντηση:

.....
.....
.....

2. Αφού παρατηρήσεις προσεκτικά το σκίτσο του Αρκά, απάντησε στις ερωτήσεις:

α') Ποιος είναι ο πομπός και ποιος ο δέκτης, ποιος ο κώδικας επικοινωνίας και ποιο το μήνυμα;

Απάντηση:

.....
.....
.....
.....

β') Το αποτέλεσμα της επικοινωνίας είναι πετυχημένο και γιατί;

Απάντηση:

.....
.....
.....
.....

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Παράγοντες που επηρεάζουν την επικοινωνία

Όπου υπάρχει επικοινωνία, προσδιορίζουμε και τους παράγοντες που την επηρεάζουν. Οι παράγοντες αυτοί είναι:

- ✓ Ο **πομπός**, δηλαδή αυτός που μιλά ή γράφει
- ✓ Ο **δέκτης**, δηλαδή αυτός που ακούει ή διαβάζει
- ✓ Το **θέμα**, δηλαδή το ζήτημα για το οποίο μιλάει ο πομπός
- ✓ Το **μέσο**, δηλαδή ο φυσικός (πρόσωπο με πρόσωπο) ή τεχνητός (τηλέφωνο, επιστολή κ.ά.) δίαυλος που επέλεξε ο πομπός να επικοινωνήσει με τον δέκτη
- ✓ Ο **κώδικας**, δηλαδή το σύστημα των συμβόλων στο οποίο στηρίζεται η επικοινωνία, π.χ. λέξεις, χειρονομίες
- ✓ Ο **χρόνος**, δηλαδή πότε γίνεται η επικοινωνία
- ✓ Ο **τόπος**, δηλαδή πού γίνεται η επικοινωνία

Οι παράγοντες επικοινωνίας καθορίζουν το **ύφος** του λόγου (**απλό, επίσημο, φιλικό, τυπικό** κ.ά.)

3. Να διαβάσετε το παρακάτω απόσπασμα και έπειτα να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν:

[...] Τα παιδιά, φαίνεται, τελείωσαν την ορθογραφία, γιατί σηκώθηκαν κάτι κορίτσια, μάζεψαν τα τετράδια και τα 'δωσαν στη δασκάλα.

«Λοιπόν», είπε αυτή και άνοιξε ένα πράσινο τετράδιο, «για σήκω εσύ, η καινούργια, και πες μου τ' όνομά σου».

Στάθηκα όρθια δίπλα στο θρανίο μου κι είπα: «Αστραδενή Χατζηπέτρου».

Η κυρία δε με κοίταζε, ετοιμαζότανε να γράψει τ' όνομά μου στο τετράδιο –ο κατάλογος θα ήταν– αλλά τα παιδιά άρχισαν τα γέλια... Γιατί άραγε;... Και τότε εκείνη σήκωσε το κεφάλι, χτύπησε ένα χάρακα στο τραπέζι και είπε:

«Ησυχία εσείς! Πώς το είπες αυτό το όνομα;» – «Αστραδενή Χατζηπέτρου».

«Όχι το Χατζηπέτρου... το Αστραδενή... Χριστιανικό είναι;...»

«Ναι», έκανα με το κεφάλι. Έτρεμα. Δεν της άρεσε τ' όνομά μου, φαίνεται...

«Δηλαδή, ΕΤΣΙ σε βάφτισε ο παπάς;», ξαναρώτησε.

«Αστερόπη με βάφτισε, αλλά με φωνάζουν Αστραδενή».

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

«Και το... Αστραδενή είναι χριστιανικό;»

«Μάλιστα. Η κυρία μας –η δασκάλα μου– θέλω να πω, η παλιά μου η δασκάλα, μου είπε ότι είναι πολύ αρχαίο όνομα. Είναι ένα αστέρι από τα εφτά της Πούλιας...» (Τι μού 'ρθε και τα 'λεγα όλα αυτά... Θάλασσα τα 'κανα... Ορίστε! Τα παιδιά γελάνε... Τι γελάνε, δηλαδή... Αυτά σπαρταράνε, χτυπιούνται πάνω στα θρανία τους...)

Ευγενία Φακίνου, *Αστραδενή* (απόσπασμα), εκδόσεις Κέδρος

α'. Είναι επιτυχημένη η επικοινωνία μεταξύ της Αστραδενής και της δασκάλας της;

.....
.....
.....

β'. Ποιος είναι ο κώδικας που χρησιμοποιούν;

.....
.....
.....

γ'. Πώς είναι το ύφος της δασκάλας; Γιατί δυσκολεύεται να επικοινωνήσει με την Αστραδενή;

.....
.....
.....

Το **ύφος** που επιλέγει ο συντάκτης ενός κειμένου **διαφοροποιείται** ανάλογα με το **είδος του κειμένου**, τον **σκοπό της συγγραφής** και το **επικοινωνιακό αποτέλεσμα** που επιδιώκει.

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

4. Τα κείμενα των σχολικών βιβλίων, του ημερήσιου Τύπου αλλά και της τηλεόρασης είναι πολυτροπικά, γιατί συχνά συνδυάζουν διάφορους κώδικες και εικόνα ή, στην περίπτωση της τηλεόρασης, και ήχο ή μουσική.

α'. Τι είδους κείμενο είναι η αφίσα αριστερά και τι κώδικες συνδυάζει;

β'. Ποιο μήνυμα θέλει να περάσει; Πώς το καταφέρνει;

.....

.....

.....

.....

Τα **πολυτροπικά κείμενα**, κυρίως την εποχή μας, χρησιμοποιούν όχι μόνο τον **γλωσσικό κώδικα** αλλά και **διάφορα σύμβολα** για να μεταδώσουν το μήνυμά τους.

Τα ερμηνεύουμε **συνδυάζοντας τον γλωσσικό με τους άλλους κώδικες** που χρησιμοποιούν.

Γ'. Ασκήσεις σε Γραμματική και Συντακτικό

Οι **κύριοι όροι** μιας πρότασης είναι: το **ρήμα**, το **υποκείμενο**, το **αντικείμενο** ή το **κατηγορούμενο**.

Η απλή πρόταση μπορεί να έχει μία από τις μορφές:

α') υποκείμενο + ρήμα

β') υποκείμενο + ρήμα + αντικείμενο

γ') υποκείμενο + ρήμα + αντικείμενο (άμεσο) + αντικείμενο (έμμεσο)

δ') υποκείμενο + ρήμα + κατηγορούμενο

ε') υποκείμενο + ρήμα + αντικείμενο + κατηγορούμενο

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

1. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις του κειμένου Α' ως προς τα συστατικά τους (απλές, ελλειπτικές, επαυξημένες, σύνθετες). Να αιτιολογήσετε τις επιλογές σας.

προτάσεις	είδος/αιτιολόγηση
Με κρατούσε ο πατέρας.	Η πρόταση είναι απλή , γιατί έχει τη μορφή: ρήμα = κρατούσε υποκείμενο = ο πατέρας αντικείμενο = με Έχει δηλαδή μόνο τους κύριους όρους .
Η μητέρα μου μου είχε δώσει ένα κλωνί βασιλικό.	
(Εγώ) ένιωθα μέσα μου περφάνια και φόβο.	
Κοντοστάθηκα.	
Το κρέας δικό σου.	
 Όταν μια πρόταση είναι απλή ως προς τα συστατικά της, δεν μπορεί να είναι τίποτε άλλο. Αν είναι όμως ελλειπτική ή επαυξημένη ή σύνθετη , μπορεί να ανήκει ταυτόχρονα και στις άλλες δύο κατηγορίες. Άρα, πιθανοί συνδυασμοί προτάσεων είναι: <ul style="list-style-type: none"> ✓ ελλειπτική & σύνθετη: Είδα τον Γιώργο και τη Σταυρούλα. ✓ ελλειπτική & επαυξημένη: Είδα χθες τον Γιώργο. ✓ σύνθετη & επαυξημένη: Εγώ είδα χθες τον Γιώργο και τη Σταυρούλα. ✓ ελλειπτική & σύνθετη & επαυξημένη: Είδα χθες τον Γιώργο και τη Σταυρούλα. 	

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Οι **ελλειπτικές προτάσεις** (αυτές, δηλαδή, που τους λείπουν ένας ή περισσότεροι κύριοι όροι, γιατί εννοούνται από τα συμφραζόμενα) χρησιμοποιούνται κυρίως στον **προφορικό λόγο** και ειδικά στις **διαφημίσεις** ή στις **αγγελίες**. Αυτό συμβαίνει για λόγους **έμφασης, συντομίας, επισήμανσης των σημαντικότερων στοιχείων**.

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς τα συστατικά τους.

1. Ο Αλσέτ αποβλήθηκε.
2. Γιατί τα φανάρια έχουν πράσινο, κόκκινο και κίτρινο χρώμα;
3. Καλημέρα!
4. Ήρθες;
5. Σταματήστε!
6. Ο ταχυδρόμος χθες έφερε ένα μεγάλο πακέτο.
7. Η μαμά έσβησε τα φώτα.
8. Ο καθηγητής έδωσε τους βαθμούς στα παιδιά.

Απάντηση:

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.

Επαυξημένες ονομάζονται οι προτάσεις που, εκτός από τους κύριους όρους, έχουν και επιπλέον στοιχεία: τους **προσδιορισμούς**. Οι **προσδιορισμοί**, που ονομάζονται και **δευτερεύοντες όροι**, είναι πολύ σημαντικοί γιατί **συμπληρώνουν** και κάνουν **πιο ξεκάθαρους** τους κύριους όρους της πρότασης. Ως **προσδιορισμοί** χρησιμεύουν: **επίθετα, ουσιαστικά, επιρρήματα, προθετικές φράσεις, δευτερεύουσες προτάσεις** κ.τ.λ.

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

3. Να μετατρέψετε τις απλές προτάσεις σε επαυξημένες.

1. Το καλοκαίρι κάνει ζέστη.
2. Η γιαγιά αγόρασε στη Μαρία δακτυλίδι.
3. Ο Γιάννης Ρίτσος ήταν ποιητής.
4. Η μητέρα φαινόταν θυμωμένη.
5. Ο πατέρας μαγείρεψε φακές.
6. Η Ακαδημία βράβευσε τον ποιητή.
7. Η ομορφιά τής έκοψε τη λαλιά.
8. Ο Αγαμέμνωνας θυσίασε την Ιφιγένεια.

Απάντηση:

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.

4. Να προσθέσετε στις ελλειπτικές προτάσεις τους κύριους όρους που λείπουν.

1. Πήγαμε βόλτα.
2. Στη σειρά σας όλοι!
3. Είμαι 14 χρονών. Εσύ;
4. Προσοχή, κίνδυνος!
5. Χωρίς προβλήματα η κίνηση των αυτοκινήτων.
6. Καύσωνας αύριο, η θερμοκρασία στους 39 βαθμούς.
7. Είσαι φαντασμένη!

Απάντηση:

1.
2.

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

3.
4.
5.
6.
7.

5. Να μετατρέψετε σε απλές τις παρακάτω επαυξημένες προτάσεις.

1. Ο νέος καθηγητής, αυτός με τα μαύρα μαλλιά και τα γυαλιά, είναι πολύ αυστηρός.
2. Η Ζωή πέρασε με επιτυχία τις εξετάσεις του χειμερινού εξαμήνου.
3. Η φωτιά έκαψε ολόκληρο το οικοδομικό τετράγωνο.
4. Ο διαιτητής σφύριξε τη λήξη του επεισοδιακού αυτού αγώνα.
5. Η κεντρική ηρωίδα περιγράφει με γλαφυρό ύφος όλα τα γεγονότα.
6. Ο Διονύσιος Σολωμός είναι ο εθνικός μας ποιητής.
7. Ο διευθυντής ανακοίνωσε στα παιδιά τους νέους κανόνες του σχολείου.

Απάντηση:

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.

6. Να βρείτε τα υποκείμενα των παρακάτω ελλειπτικών προτάσεων.

1. Φτάσαμε αργά το βράδυ στην Ακρόπολη.
2. Ακολουθούσαν τη γνωστή διαδρομή.
3. Προχωρήσαμε προς τη βόρεια πλευρά της Ακρόπολης.
4. Να διαβάσεις προσεκτικά την άσκηση.
5. Μας παρακολουθούσαν από μακριά.

Απάντηση:

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

1.
2.
3.
4.
5.

Οι **προτάσεις ως προς το περιεχόμενό** τους μπορούν να είναι:

- **αποφαντικές ή κρίσεως:** δίνουμε πληροφορία, δηλώνουμε μια κρίση.
- **ερωτηματικές:** ζητάμε μια πληροφορία.
- **προστακτικές:** παρακαλούμε κάποιον ή του ζητάμε να κάνει κάτι. Με αυτές δηλώνουμε: ευχή, προσταγή, επιθυμία, ευχή, παράκληση, απαγόρευση.
- **επιφωνηματικές:** δηλώνουμε έντονο συναίσθημα: θυμό, λύπη, χαρά, θαυμασμό κ.τ.λ.

7. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς το περιεχόμενό τους (αποφαντικές, ερωτηματικές, προστακτικές, επιφωνηματικές).

1. Κοίτα, μπαμπά!
2. Μας έχεις καρφώσει πολλές φορές.
3. Και γιατί να είσαι εσύ ο διαιτητής;
4. Δεν παλεύω μαζί σου!
5. Σήκω επάνω!
6. Τη Δευτέρα θα βρέχει.
7. Μην φύγεις!

Απάντηση:

1.
2.
3.
4.
5.

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

6.

7.

Την ίδια πρόταση μπορούμε να την πούμε με διαφορετικό τρόπο, ανάλογα με το τι θέλουμε να δηλώσουμε! Π.χ.:

Έρχεται η μητέρα. (δίνουμε πληροφορία)

Έρχεται η μητέρα: (ρωτάμε να μάθουμε μια πληροφορία)

Έρχεται η μητέρα! (εκφράζουμε συναίσθημα)

Στον γραπτό λόγο αυτό το εκφράζουμε με τα **σημεία στίξης**.

Στον προφορικό λόγο με τον **επιτονισμό**: δηλαδή με την **αλλαγή στον τόνο της φωνής** μας, που εκφράζει και τα συναισθήματά μας.

8. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς το περιεχόμενό τους (αποφαντικές, ερωτηματικές, προστακτικές, επιφωνηματικές).

1. Πού πηγαίναμε;

2. Φτάσαμε στην εκκλησιά του Αϊ-Μηνά.

3. Ποτέ δε θυμόμουν να μ' έχει χαδέψει.

4. Κάμε τον άνθρωπο.

5. Ο δάσκαλος πρόβαλε στο κατώφλι.

Απάντηση:

1.

2.

3.

4.

5.

Μια πρόταση πρέπει να έχει πάντοτε **μόνο ένα ρήμα**. Άρα, σε μια περίοδο ή ημιπερίοδο λόγου, έχουμε **τόσες προτάσεις όσες και ρήματα**.

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

9. Να βρείτε ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι αρνητικές (Α) και ποιες καταφατικές (Κ).

1. Σιγά σιγά ο Λάμπρος κατάφερε να μας κερδίσει.
2. Έτσι, τίποτα δεν πήγαινε καλά μέσα στο σπίτι μας.
3. Η μητέρα ποτέ δεν την εμπιστεύτηκε.
4. Ησύχασε, είτε η γιαγιά, δεν έφτασε και η συντέλεια του κόσμου!
5. Είχα αδυνατίσει, φορούσα και σιδεράκια.
6. Καλύτερα να μην μιλήσεις γι' αυτό το θέμα.

Απάντηση:

1.
2.
3.
4.
5.
6.

Καταφατικές ή **αρνητικές** μπορούν να είναι **κάθε είδους προτάσεις**: απλές, σύνθετες, επαυξημένες, ερωτηματικές, επιφωνηματικές κ.τ.λ.

10. Να βάλετε το σωστό σημείο στίξης στο τέλος των προτάσεων και να δικαιολογήσετε την επιλογή σας.

1. Ψάχνεις κάτι
2. Τι όμορφος πίνακας
3. Το ανακοίνωσε ο γυμνασιάρχης
4. Μη μου μιλάς
5. Πώς είσαι
6. Αυτό το παιχνίδι ήταν απίστευτο
7. Πόσα χρόνια γνωρίζετε
8. Πόσο άδικο είχα
9. Κάθε πρωί ξυπνώ στις 7.00' για να πάω σχολείο

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Απάντηση:

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.

11. Να συμπληρώσετε τα κενά της παρακάτω παραγράφου:

Επικοινωνία είναι η μεταξύ δύο ή περισσότερων ανθρώπων. Για να υπάρξει επικοινωνία, πρέπει να έχουμε έναν, έναν και ένα : πομπός είναι αυτός που το, δέκτης είναι αυτός που το μήνυμα. Για να μπορέσουν οι άνθρωποι να στέλνουν και να λαμβάνουν μηνύματα, δηλαδή να μεταξύ τους, επινόησαν τους επικοινωνίας. Ο κώδικας είναι ο κύριος κώδικας επικοινωνίας μεταξύ των ανθρώπων.

Δ'. Ασκήσεις στο Λεξιλόγιο**1. Να χωρίσετε τα συνθετικά των παρακάτω λέξεων:**

κοντοστάθηκα:

πολύβουο:

εκφράζω:

επικοινωνώ:

δίαυλος:

αποδέχομαι:

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

2. Να σχηματίσετε 18 νέες σύνθετες λέξεις (3 για κάθε μία από τις παραπάνω λέξεις) χρησιμοποιώντας το πρώτο συνθετικό αυτών των λέξεων και αλλάζοντας το δεύτερο συνθετικό.

1. **κοντός-χοντρός** > **κοντόχοντρος**,
2.
3.
4.
5.
6.

3. Να βρείτε συνώνυμα των παρακάτω λέξεων:

- μιλώ:
- επικοινωνώ:
- πομπός:
- εκφράζω:
- δέκτης:
- παιδεία:
- επιστολή:
- μήνυμα:
- γλώσσα:
- διάυλος:

4. Να δημιουργήσετε προτάσεις που θα περιέχουν τις λέξεις: **επικοινωνώ, επιστολή, παιδεία, μήνυμα.**

1. **επικοινωνώ:** Τα νησιά και οι παραθαλάσσιες περιοχές **επικοινωνούν** ευκολότερα μεταξύ τους με επιβατηγά πλοία.
2. **επιστολή:**
3. **παιδεία:**
4. **μήνυμα:**

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

5. Συγκοινωνώ ή επικοινωνώ; Να συμπληρώσετε τα κενά των ακόλουθων προτάσεων με λέξεις που παράγονται από τα ρήματα επικοινωνώ και συγκοινωνώ.

α'. Οι _____ σύμβουλοι του πρωθυπουργού ασχολούνται με τη θετική εικόνα του προς το λαό.

β'. Η _____ πολιτική αυτού του κόμματος πείθει τους πολίτες.

γ'. Τα προβλήματα της κοινωνίας δημιούργησαν τα επαγγέλματα του _____ και του _____.

δ'. Η αύξηση των οχημάτων δυσκολεύει τη _____ στις σύγχρονες πόλεις.

ε'. Ο ρυθμός της ζωής μας δεν ευνοεί την _____ ανάμεσα στους ανθρώπους.

6. Η λέξη *επικοινωνία* σημαίνει: (1) *μιλάω, έχω επαφή με κάποιον* (2) *συνεννοούμαι, καταλαβαίνω, κατανοώ κάποιον* (3) *έχω επαφή με κάτι, συνδέομαι μαζί του, συγκοινωνώ (για χώρους)*. Να γράψετε τρεις προτάσεις χρησιμοποιώντας καθεμιά από τις παραπάνω σημασίες.

(1)

(2)

(3)

7. ΚΕΙΜΕΝΟ 1: [Ο πιστός φίλος]

«Αγαπημένε μικρούλη Χανς», φώναξε ο μυλωνάς, «έπαθα μεγάλη συμφορά. Ο μικρός μου γιος έπεσε απ' τη σκάλα και χτύπησε και πάω να φέρω το γιατρό. Αλλά μένει πολύ μακριά και έχει τέτοια κακοκαιρία, που σκέφτηκα πως θα 'ταν προτιμότερο να πας εσύ αντί για μένα...»

«Φυσικά», φώναξε ο μικρούλης Χανς, «το θεωρώ μεγάλη μου τιμή που με σκέφτηκες και θα ξεκινήσω αμέσως...»

Όσκαρ Ουάιλντ, *Εννέα μαγικά παραμύθια*, μτφρ. Ρένα Χατχούτ, (απόσπασμα) εκδ. Γράμματα, *Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Α' Γυμνασίου*, σελ. 178

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

ΚΕΙΜΕΝΟ 2: [Και πάλι στο σχολείο...]

– Πού πήγες διακοπές; ρώτησα τη Λίλη.

Κι αυτή, δίχως να χρωματίσει τη λέξη, απάντησε:

– Στο Παρίσι.

– Και πώς είναι το Παρίσι;

– Πώς θες να 'ναι; Παρίσι.

Η Κική πήγε στη Μάνη.

– Ε, και να βλέπατε τον πύργο των παλπούδων μου! Στους τοίχους κρέμονται οι πρόγονοί μας, και στο σκαλιστό μακρόστενο τραπέζι κάθονται είκοσι τέσσερα άτομα, και πάνω από το τραπέζι έχει έναν πολυέλαιο μπρούντζινο με είκοσι τέσσερις λαμπτήρες...

Η φαντασμένη. Άντε να ξεχωρίσεις, όταν μιλάει, το ψέμα από την αλήθεια...

Ζωρζ Σαρή, *Ε.Π.* (απόσπασμα), εκδόσεις Πατάκης
Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Β' Γυμνασίου, σελ. 179-180

α') Αφού διαβάσετε τα παραπάνω κείμενα 1 και 2, να βρείτε:

(1) τους πομπούς και τους δέκτες.

(2) ποιον κώδικα επικοινωνίας χρησιμοποιούν.

Απάντηση:

(1)

.....

(2)

.....

β') Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις με βάση τη δομή, το περιεχόμενο και την ποιότητα.

(1) Πού πήγες διακοπές;

(2) Έπαθα μεγάλη συμφορά.

(3) Άντε να ξεχωρίσεις το ψέμα από την αλήθεια.

(4) Στο Παρίσι.

(5) Ε, και να βλέπατε τον πύργο των παλπούδων μου!

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Απάντηση:

- (1)
- (2)
- (3)
- (4)
- (5)

Ε΄. Παραγωγή Γραπτού Λόγου

1. Ήρθατε σε ένα άλλο σχολείο, στο Γυμνάσιο. Ένας καινούργιος κύκλος ζωής αρχίζει. Να γράψετε στο ημερολόγιό σας για τις πρώτες σας μέρες στο καινούργιο σχολείο εκφράζοντας τις πρώτες εντυπώσεις και τα συναισθήματά σας.

Απάντηση:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Δραστηριότητα δημιουργικής γραφής:

Φαντάσου ότι είσαι ο μικρός μαθητής στη «Νέα Παιδαγωγική» του Νίκου Καζαντζάκη. Προσπάθησε να αποδώσεις τις σκέψεις και τα συναισθήματά σου με βάση τα στοιχεία του κειμένου. Μπορείς να χρησιμοποιήσεις λέξεις-κλειδιά όπως:

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

αυστηρότητα, τιμωρία, φόβος, αγωνία, «νέα» παιδαγωγική μέθοδος, αυταρχικός/-ή, σχολική ζωή, σχολικές εμπειρίες, σχέση δασκάλου-μαθητή, σχέση γονέων-σχολείου-μαθητών/-τριών.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ΣΤ'. Ας δούμε τι μάθαμε

Κείμενο για εξάσκηση: [Μεγαλώνουμε]

Πήγαινα άλλωστε στο γυμνάσιο και το μυαλό μου άρχισε να απλώνεται σε πολύ περισσότερα πράγματα. Άρχισα να σκέφτομαι πιο πολύ και κάπου κάπου να στενοχωριέμαι χωρίς κανένα λόγο. Τώρα πια δεν είχα να κάνω με μία μόνο δασκάλα, μα με τόσους πολλούς καθηγητές, που ο καθένας είχε τις δικές του απαιτήσεις και νόμιζε πως εμείς είχαμε να διαβάσουμε μόνο το δικό του μάθημα! Εφτά ώρες την ημέρα, εφτά διαφορετικά μαθήματα. Τα μόνα που δεν θέλουν διάβασμα είναι η γυμναστική και η ωδική. Κάθε καθηγητής ξέρει πολλά πράγματα για το δικό του μάθημα και νομίζει πως είναι αυτονόητο να τα μάθουμε κι εμείς! [...]

Το ωραιότερο μάθημα στην πρώτη γυμνασίου είναι σίγουρα η ιστορία. Η καθηγήτριά μας, η κυρία Πιπερίγκου, είναι σίγουρο πως στην προηγούμενη ζωή της θα είχε ζήσει στην αρχαία Αθήνα! Πώς να το εξηγήσω αλλιώς; Αφού όταν μιλάει για τον άτυχο για τους Αθηναίους Πελοποννησιακό πόλεμο μόνο που δεν κλαίει! Κι ας τα 'χει βάλει τόσες φορές με τους αρχαίους Αθηναίους και την αχαριστία τους που

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

εξορίσανε έναν Αριστείδα κι ένα Θεμιστοκλή και που καταδίκασαν σε θάνατο το Σωκράτη, το μεγαλύτερο Δάσκαλο των αιώνων. Λεπτή, μικροσκοπική, μ' ένα χάρακα πάντα στο χέρι για να δείχνει στο χάρτη τις αποικίες των Ελλήνων, η κυρία Πιπερίγκου διηγείται τόσο όμορφα, έτσι που όλες αγαπάμε πολύ την ιστορία και δεν τη βαριόμαστε ποτέ.

Νένα Ι. Κοκκινάκη, *Η Ζωίτσα, ένα αληθινό παραμύθι* (απόσπασμα), εκδ. Βιβλιοπωλείον της Εστίας, Νεοελληνική Γλώσσα Β' Γυμνασίου: Τετράδιο Εργασιών, σελ. 34

1. Στο παραπάνω κείμενο η επικοινωνία είναι γραπτή η προφορική;

.....
.....

2. Να βρείτε (α') ποιος είναι ο πομπός, (β') ποιος ο δέκτης, (γ') ποιος ο δίαυλος επικοινωνίας:

(α')

(β')

(γ')

3. Να βρείτε και να σημειώσετε μία πρόταση αποφαντική, μία ερωτηματική και μία επιφωνηματική.

αποφαντική:

ερωτηματική:

επιφωνηματική:

4. Στο επόμενο απόσπασμα να βρείτε τις προτάσεις που είναι καταφατικές και εκείνες που είναι αρνητικές:

Άρχισα να σκέφτομαι πιο πολύ και κάπου κάπου να στενοχωριέμαι χωρίς κανένα λόγο. Τώρα πια δεν είχα να κάνω με μία μόνο δασκάλα, μα με τόσους πολλούς καθηγητές, που ο καθένας είχε τις δικές του απαιτήσεις και νόμιζε πως εμείς είχαμε να διαβάσουμε μόνο το δικό του μάθημα! Εφτά ώρες την ημέρα, εφτά διαφορετικά μαθήματα. Τα μόνα που δεν θέλουν διάβασμα είναι η γυμναστική και η ωδική.

Απάντηση:

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

καταφατικές προτάσεις:

.....
.....

αρνητικές προτάσεις:

.....
.....

5. Γράψε δύο επίθετα για καθεμία από τις λέξεις: **μαθητής, επικοινωνία, μάθημα, καθηγητές**, ώστε να δημιουργήσεις λεκτικά σύνολα.

μαθητής:

.....
.....

επικοινωνία:

.....
.....

καθηγητές:

.....
.....

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ**1^ο Κριτήριο Αξιολόγησης (Γλώσσα)****Χρόνος: 90'****ΚΕΙΜΕΝΑ:**

Α'. Όταν πρωτοήρθα στο γυμνάσιο ένιωθα πάρα πολύ ωραία. Ήξερα ότι θα είχα την ευκαιρία να κάνω μια καινούρια αρχή. Αυτή τη φορά όμως θα μπορούσα να κάνω παρέα και με μεγαλύτερα, πιο ώριμα παιδιά. Ακόμα και εγώ ο ίδιος ένιωθα πιο ώριμος. Ήμουν σίγουρος ότι μαζί με εμένα θα είχαν αλλάξει και οι συμμαθητές μου! Όμως... να μην υπερβάλλουμε κιάλας!

Β'. Με περίμενε μια τεράστια γκάμα εμπειριών, που δε θα μπορούσα με τίποτα να φανταστώ. Τις πρώτες μέρες του σχολείου ήθελα απλά να γνωρίσω τους δασκάλους, να θυμηθώ τους συμμαθητές μου και να μάθω τους κανόνες του γυμνασίου. Οι συμμαθητές μου δεν ήταν όπως είχα προβλέψει. Μερικοί είχαν αλλάξει, προς το καλύτερο ή το χειρότερο, ενώ δεν το περίμενα, και το αντίθετο. Οι κανόνες ήταν αμέτρητοι και αυστηροί. «Κάνε τις ασκήσεις σου!», «θα γράφεις τις εκφωνήσεις των ασκήσεων στο τετράδιό σου», «θα γράφεις με στυλό!», «δεν θα σηκώνεται κανένας κατά τη διάρκεια του μαθήματος!». Θα μπορούσα να αναπνεύσω για τα επόμενα τρία χρόνια;

Γ'. Οι καθηγητές ήταν πιο επιβλητικοί από τις δασκάλες του δημοτικού. Δεν ήταν πια τυχαίοι, αλλά άνθρωποι με σπουδές και γνώσεις μεγάλου επιπέδου. Ήταν άλλη κατηγορία. Πραγματικοί καθηγητές, με όλη τη βαρύτητα της λέξης. Και αυτό μου το περνούσαν κυρίως κάνοντάς με να δω πόση τρέλα και μανία είχαν με το αντικείμενό τους, αλλά και με την επιθυμία τους να το διδάξουν και να μεταφέρουν τις γνώσεις τους στα παιδιά ως σύνολο αλλά και στον καθένα ξεχωριστά.

Δ'. Τα μαθήματα στην αρχή τα λάτρευα και όντως ήταν πολύ ωραία. Αλλά μετά πέρασε κάποιος καιρός και, παρότι ήταν υποφερτά, χρειαζόμουν οπωσδήποτε ένα μεγάλο διάλειμμα. Και με το «μεγάλο» εννοώ περισσότερο από δύο μέρες! Ο τελευταίος μήνας πριν από τα Χριστούγεννα ήταν τραγικός. Όπως καταλαβαίνετε, τα Χριστούγεννα ήταν ευλογία. Δεν φανταζόμουν όμως καθόλου πως το διάστημα μετά

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

θα ήταν πέντε φορές χειρότερο. Πέρασαν τρεις μήνες που δεν είχαμε ούτε τριήμερο! Και μετά ήρθαν οι εξετάσεις! Είχα όμως πρόγραμμα διαβάσματος και έτσι κατάφερα χωρίς πολύ κόπο να γράψω καλά και να βγάλω έναν άριστο βαθμό.

Ε'. Μέσα στη χρονιά αντιμετώπισα πάρα πολλές δυσκολίες, κυρίως ψυχικές, που –αν και με αποδυνάμωσαν– τώρα πιστεύω πως ήταν για καλό και στην τελική μάλλον με έχουν κάνει δυνατότερο. Για την ώρα δεν ανυπομονώ ιδιαίτερα για τη Δευτέρα Γυμνασίου. Φαντάζομαι το ίδιο πιστεύουν και οι συμμαθητές μου.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

1. Ποια ήταν τα συναισθήματα του μαθητή ο οποίος γράφει το κείμενο, όταν πρωτοήρθε στο Γυμνάσιο; Να καταγράψετε τρεις φράσεις των κειμένων που να δείχνουν τα συναισθήματά του. (μονάδες 12)

.....

.....

.....

.....

.....

2. Γιατί η γιορτή των Χριστουγέννων ήταν για το μαθητή «ευλογία»; (μονάδες 10)

.....

.....

.....

.....

.....

3. Να γράψετε τέσσερα επίθετα του κειμένου ή δικά σας που να περιγράφουν και να χαρακτηρίζουν τους καθηγητές, σύμφωνα με τη γνώμη του μαθητή. (μονάδες 12)

.....

4. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως αποφαντικές, ερωτηματικές, προστακτικές ή επιφωνηματικές. (μονάδες 16)

1. Όταν πρωτοήρθα στο Γυμνάσιο ένιωθα πάρα πολύ ωραία.

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

2. Κάνε τις ασκήσεις σου!
3. Όμως ... να μην υπερβάλουμε κιόλας!
4. Θα μπορούσα να αναπνεύσω για τα επόμενα τρία χρόνια;
5. Οι συμμαθητές μου δεν ήταν όπως είχα προβλέψει.
6. Θα γράφεις τις εκφωνήσεις των ασκήσεων στο τετράδιό σου!
7. Και με το «μεγάλο» εννοώ περισσότερο από δύο ημέρες!
8. Φαντάζομαι το ίδιο πιστεύουν και οι συμμαθητές μου!

5. Σε ένα ενιαίο κείμενο περίπου 200 λέξεων να περιγράψετε τις σκέψεις και τα συναισθήματά σας από τη δική σας πρώτη ημέρα στο γυμνάσιο. (μονάδες 50)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ**2^ο Κριτήριο Αξιολόγησης (Γλώσσα-Λογοτεχνία)****Χρόνος: 3 ώρες****ΚΕΙΜΕΝΑ:****Α΄. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ:****Οι δυσκολίες της τωρινής ζωής μου**

Είμαι μαθητής της Α' Γυμνασίου. Σ' αυτή την τάξη τα μαθήματα είναι περισσότερα και δυσκολότερα απ' ό,τι στο δημοτικό σχολείο. Ο χρόνος για τη μελέτη πολλαπλασιάστηκε, οι ελεύθερες ώρες μειώθηκαν. Ώρες για παιχνίδι σχεδόν δεν υπάρχουν στο ημερήσιο πρόγραμμά μου.

Στο τέλος της σχολικής ημέρας, ύστερα από εντατική παρακολούθηση και συμμετοχή στα μαθήματα, αρχίζει το μεγάλο μου βάσανο. Αφού γευματίσω, θα ξεκουραστώ λίγο και αμέσως μετά θα αρχίσω το διάβασμα. Τι να πρωτοδιαβάσω όμως; Μαθηματικά, Αρχαία, Ιστορία, Θρησκευτικά;

Μεγάλος μπελάς! Για την Ιστορία έχω να διαβάσω πολλές σελίδες, στα Μαθηματικά να λύσω αρκετές ασκήσεις, στα Αρχαία να γράψω εργασία. Από τη μια πλευρά οι εξισώσεις, από την άλλη ο Οδυσσέας και η Ναυσικά, όλα μαζί πραγματικά με έχουν τρελάνει.

Τι να κάνω όμως; Βλέπετε, σήμερα έχουν αυξηθεί οι απαιτήσεις της κοινωνίας, γι' αυτό πρέπει επίσης να μάθω τουλάχιστον δύο ξένες γλώσσες, σε ηλικία που δεν έχω μάθει ακόμη καλά καλά τα ελληνικά. Έτσι, εκτός από τα μαθήματα του σχολείου μου, έχω καθημερινά να διαβάζω αγγλικά και γερμανικά, που είναι επίσης πολύ δύσκολα.

Έπειτα, λοιπόν, από απασχόληση πολλών ωρών και στις ξένες γλώσσες, με το κεφάλι «καζάνι», γυρίζω σπίτι να συνεχίσω τη μελέτη των υπόλοιπων μαθημάτων. Ζαλισμένος διαβάζω όσο ακόμη κρατούν οι δυνάμεις μου.

Η ώρα τώρα είναι 9.00' το βράδυ. Είναι ώρα για φαγητό. Μα επιτέλους, βαρέθηκα πια! Τα μαθήματά μου παρουσιάζουν βέβαια ενδιαφέρον, αλλά έλα που πρέπει να έχω και ελεύθερες ώρες για παιχνίδι και ξεκούραση! Όσο κι αν προσπαθώ

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

όμως να εξοικονομήσω αυτές τις ελεύθερες ώρες, δεν τα καταφέρνω. Ούτε παιχνίδι, ούτε ξεκούραση λοιπόν.

– Τι κατάσταση είναι αυτή; Τι θα γίνει, επιτέλους;

Γ. Κατσίφης, μαθητής Α΄ Γυμνασίου
Η Φωνή του Πειραματικού Σχολείου,
φυλλάδιο του Βαρβάκειου Πειραματικού Σχολείου, τεύχ. 51, Απρίλιος 1980,
αναδημοσίευση: Νεοελληνική Γλώσσα Α΄ Γυμνασίου, σελ. 18

Β΄. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ:

Γεώργιος Δροσίνης: «Θαλασσινά τραγούδια»

Το ποίημα που ακολουθεί προέρχεται από τη συλλογή «Ειδύλλια», η οποία εκδόθηκε το 1884 και άσκησε σημαντική επίδραση στην ποίηση της εποχής με τις νέες εικόνες που έφερνε από την ελληνική φύση, από τον αγροτικό και τον νησιωτικό χώρο. Στις εικόνες του συγκεκριμένου ποιήματος κυριαρχεί η ειδυλλιακή διάσταση και η αρμονική συνύπαρξη όλων των μερών του θαλασσινού τοπίου.

Γλυκά φυσά ο μπάτης,
η θάλασσα δροσίζεται,
στα γαλανά νερά της
ο ήλιος καθρεφτίζεται
και λες πως παίζουν μ' έρωτα
πετώντας δίχως έννοια
ψαράκια χρυσοφτέρωτα
σε κύματ' ασημένια.

—
Στου καραβιού το πλάι
ένα τρελό δελφίνι
γοργόφτερο πετάει
και πίσω μάς αφήνει.
Και σαν να καμαρώνεται
της θάλασσας το άτι
με τους αφρούς του ζώνεται

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

και μας γυρνά την πλάτη.

—

Χιονοπλασμένοι γλάροι,
πόχουν φτερούγια ατίμητα
και για κανένα ψάρι
τα μάτια τους ακοίμητα,
στα ξάρτια τριγυρίζοντας
ακούραστοι πετούνε
ή με χαρά σφυρίζοντας
στο πέλαγος βουτούνε.

—

Και γύρω караβάκια
στη θάλασσ' αρμενίζουν
σαν άσπρα προβατάκια
που βόσκοντας γυρίζουν
με χαρωπά πηδήματα
στους κάμπους όλη μέρα,
κι έχουν βοσκή τα κύματα,
βοσκό τους τον αέρα.

Λίνος Πολίτης, *Ποιητική Ανθολογία*, τόμ. 6, εκδ. Δωδώνη

Σαρωνικός, Κατζίκης Σταύρος (1885-1958), Θαλασσογραφίες, Διαδραστικό βιβλίο μαθητή,
Φωτόδεντρο <http://photo.dentro.edu.gr/v/item/ds/8521/6537>.

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

A'. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ:

1. Να εντοπίσετε στο κείμενο A' δύο ερωτηματικές και δύο επιφωνηματικές προτάσεις. (μονάδες 4)

ερωτηματικές: α')

β')

επιφωνηματικές: α')

β')

2. Να εντοπίσετε στο κείμενο A' δύο καταφατικές και δύο αποφατικές (αρνητικές) προτάσεις. (μονάδες 4)

καταφατικές: α')

β')

αποφατικές (αρνητικές): α')

β')

3. Να αναγνωρίσετε τα είδη των παρακάτω προτάσεων του κειμένου A' ως προς τα συστατικά (τη δομή), τη σημασία (το περιεχόμενο), την ποιότητα και τη σχέση τους με άλλες προτάσεις. (μονάδες 16)

α') Είμαι μαθητής της A' Γυμνασίου.

β') Αφού γευματίσω.

γ') δεν τα καταφέρνω.

δ') Τι κατάσταση είναι αυτή;

πρόταση	συστατικά/δομή	σημασία/περιεχόμενο	ποιότητα	σχέση με άλλες
α'				
β'				
γ'				
δ'				

4. Να γράψετε μία παράγραφο με βάση την εξής θεματική περίοδο:

«Οι περισσότεροι μαθητές στο γυμνάσιο έχουν πολύ λίγο ελεύθερο χρόνο.»

(μονάδες 12)

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. Να γράψετε μία παράγραφο που θα τελειώνει με την εξής περίοδο κατακλείδα:
«Γι' αυτούς τους λόγους ο αθλητισμός είναι τόσο ωφέλιμος για τους νέους.»
(μονάδες 14)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Β'. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ:

1. Στο ποίημα και στον ζωγραφικό πίνακα που το συνοδεύει αποτυπώνονται θαλασσινές εικόνες. Να συγκρίνετε τις δύο πρώτες στροφές του ποιήματος με τον ζωγραφικό πίνακα και να εξετάσετε τον τρόπο με τον οποίο αποτυπώνεται και στα δύο ο θαλασσινός κόσμος. Θα σας βοηθήσουν οι ερωτήσεις και ο πίνακας που ακολουθούν:

Πώς περιγράφονται ο θαλασσινός κόσμος, τα χρώματα, η κίνηση, στις δύο πρώτες στροφές; Υπάρχουν τα στοιχεία αυτά στο ζωγραφικό πίνακα; Πώς απεικονίζονται; Αρχικά, να σημειώσετε στον πίνακα με μία λέξη ή μία φράση δύο ομοιότητες και μία διαφορά. Στη συνέχεια, να δώσετε την απάντησή σας σε ενιαίο

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Αξίες για μια ζωή!

- ✓ Εξυπνάδα
- ✓ Κριτική Σκέψη
- ✓ Αυτοπεποίθηση

Βρες τον Καθηγητή σου!
στο arnos.gr

Ο Καθηγητής - Δάσκαλος arnos.gr:

- ★ Διδάσκει μεθοδικά και οργανωμένα με το Τετράδιο Σπουδής.
- ★ Καθοδηγεί το Μαθητή να μαθαίνει βήμα - βήμα.
- ★ Οδηγεί στην **Αυτομάθηση**.
- ★ Υλοποιεί τους στόχους του μαθήματος.
- ★ Πιστοποιεί με διαγωνίσματα την πρόοδο του Μαθητή.

Γιατί επιλέγω Τετράδιο Σπουδής;

- ★ Είναι απαραίτητο διδακτικό εργαλείο βασισμένο στους στόχους του μαθήματος και τον τρόπο Υλοποίησής του.
- ★ Σε αυτό βρίσκεται το υλικό Διδασκαλίας για τον Καθηγητή και Μελέτης για το Μαθητή.
- ★ Το Τετράδιο Σπουδής σε συνδυασμό με το course οδηγούν το **Μαθητή** στην **Αυτομάθηση**.
- ★ Είναι το Φροντιστηριακό Εγχειρίδιο πραγματοποίησης της **online διδασκαλίας με φυσικό τρόπο**.
- ★ Με αυτό **ενημερώνονται** άμεσα **οι γονείς** και **ελέγχουν την πρόοδο** του παιδιού τους.

Τετράδια Σπουδής για:

Γυμνάσιο

Μαθηματικά

Αρχαία

Γλώσσα

Φυσικά

13-15
ετών

arnos.gr | info@arnos.gr